

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. Effectus Orationis divinæ & supernaturalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

loco importuni aetem & perseverantiam in peten-
do sequentibus verbis proponit. Videlis ergo, in-
quit, quorū modis obtineatur ex auditio[n]is gratia, ut
nullus ad impetranda ea que salutaria sunt & eterna,
conscientia sue desperatione frangatur. Ut enim mi-
seritatem nostrarum contemplatione concedamus, nos
omnibus illis quas supra memoravimus, penitus desig-
natos esse virtutibus, & nec illam nos habere laudabili-
lem duorum confessionem, nec illam fidem granu fina-
pi comparatam, nec illa pietatis opera, que Propheta
describit: tamen vel importunitatem, que omni volen-
ti suppediat, habere possumus: per quam etiam solam
daturum se Dominus quidquid oratus fuerit, repro-
misit. Et idcirco absque hesitatione infidelitate pre-
cibus insistentium est, obtenturosque nos carum jugi-
tate cuncta, qua secundum DEVM poposcerimus, mi-
nime dubitandum.

Hortatur enim nos Dominus, volens ea qua sunt e-
ternae eccl[esi]aque prestat, ut cum importunitate no-
stra quodammodo coartemus, qui importunos non mo-
da non despici, nec refutat, sed etiam invitat & lau-
dat, eisq[ue] praestitum, quidquid perseveranter petie-
rint, benignissime pollicetur, dicens: Petite & accipie-
tis, querite & invenietis, pulsate & aperietur vobis:
omnis enim qui petit accipit, & qui querit invenit, &
pulsanti aperietur.

Exterum: Omnia quecumque petieritis in oratio-
ne credentes, accipietis, & nihil impossibile erit vobis.
Idcirco si cuncta nos exauditionum, quas prediximus,
causa omnino deficiunt, saltem animet importunita-
tis instantia, qua absque ulla vel meriti vel laboris
difficilat, in cuiuscumque voluntate sit a eis potestate
pro certo autem non exaudiendam se supplicans quis-
que non dubitet, cum se dubitaverit exaudiri. Quod
autem instar agibilis Domino supplicandum sit, etia
illo beati Danielis docemur exemplo, qui ex auditu a
prima die qua a capro orare, post primam & vigesimam
diem consequitur sua petitionis effectum. Vnde nos
quoque non debemus a capro orationum nostrarum in-
tentione cessare, si nos exaudiret ardus sensimus; ne
sorte aut exauditionis gratia dispensatione Domini u-
tiliter differatur: aut Angelus divinus ad nos benefi-
cium delatus à facie omnipotentis egressus, resisten-
te diabolico demoretur, quem certum est transmissum à
nobis desiderium inferre non posse, nisi nos à proposito
petitionis intentione cessare repererit: quod etiam su-
predicto Proprio procedibili accidere potuisse, nisi
virtute incomparabili in primum atque vigesimum
diem orationum suarum perseverantiam protelasset.
Ab his igitur fidei conscientia nulla penitus despe-
ratione frangatur, cum orationem nostram nos ob-
tinuisse minime senserimus, nec besistamus super Domini
sponsione, dicentes: Omnia quecumque petieritis in or-
atione credentes, accipietis. Rertractare namque nos
coquemus illam beati Ioannis Evangelista sententiam,
qua ambiguitas hujus questionis evidenter ad solvitur.
Hec est, inquit, fiducia quam habemus ad DEVM, quia
quidquid petierimus secundum voluntatem eius, audiet nos. Ergo super his tantum plenam nos & indubitabi-
lem iustit exauditionis habere fiduciam, que non no-
stru commoda, nec solatius temporalibus, sed Domini
congruent voluntati.

Has quoque varias exauditionum causas supe-
rius ex venerabilis Richardo exposuimus. Quare
optimè D. Bernardus Serm. 5. Quadragesima hoc
proprio docti: nullam feret orationem fieri sine
fructu. Nemo, inquit, Fratres, vestrum parvipendat
orationem suam. Dico enim vobis, quia ipse ad quem
oramus non parvipendit eam: priusquam egressa sit ab
ore nostro, ipse scribi juber eam in libro suo: & unum

in dubio, anter e duobus sperare possumus, quoniam aut
dabit quod petimus, aut quod noverit nobis esse utilius.
Nos enim quid oremus, sicut oportet, nescimus; sed mi-
seretur ille super ignorantiam nostram, & orationem
benigne suscipiens, quod nobis aut omnino non est utilis,
aut non tam citò dari necesse est, minime tribuit, ut
ratio tamen instructuosa non erit. Hac ille.

Complet denique justi per hanc orationem
præcepit Dominicum, q[uo]d omnes orate jube-
mur: non ut semper obvincamus ea que petimus,
sed ut petamus: nam cum DEUS paterna habeat
viscera, numquam postulationes nostras inane
sint abire; qua cum fiducia illi, de qua sumus lo-
cuti, innituntur, infallibiliter exaudiuntur à Deo;
si vero illa desit, licet non infallibiliter, sep[tem]bra-
men pro DEI benignitate & misericordia exau-
diuntur.

C A P V T IX.

Effectus Orationis divina & superna- turalis.

SANCTUS Bernardus variis locis suavissime (ut
solus) nonnullos effectus explicat, quos in a-
nimabus nostris producit intimus ille Spiritus
sancti influxus & præsenzia, quam hic nomine
Orationis infuse supernaturale intelligimus, præ-
cipue tamen Serm. 66. in Cant. his verbis: Si senso
aperi mihi sensum, ut intelligam Scripturas,
aut sermonem sapientie quasi ebullire ex intimo, aut
infuso tunc de super revelari mysteria, aut cer-
te expandi mihi quoddam largissimum cali gremnum,
& uberiori de sursum influere animo meditatio-
num imbrez non ambigo Verbum adesse. Verbi signi-
ficatione he copie sunt, & de plenitudine ejus ista accipiuntur.

Et infra: Quantu[m] patas ex hac mansione inter ani-
mam & Verbum familiaritatis gratia oratur: quan-
ta de familiaritate fiducia: non est, ut opinor, quod
jam talis anima dicere vereatur: Dilectus meus mihi,
& ego illi.

Et ne putaremus hanc Verbi præsentiam esse
continuam, audi eundem Bernardum Serm. 74. in
Cant. dicentem: Dicamus Verbum Dei Deum. Ipon-
sion anima prout vult venire ad animam, & iterum
dimittere eam, tantum ut sensu anima, non Verbi mo-
ra, ita fieri sentiantur. Verbi causa, cum sentir gratia,
agnosce presentiam; cum non absentiam: queritur,
& rursus presentiam querit.

Eiusmodi: It & redit pro beneplacito suo, quasi visi-
tans diluculum, & subito probans illum, & per buje-
modi vicissitudines euntis & redentis Verbi, experi-
tur anima in se fieri, quod dicit: (Joan. 14.) Vado, et
venio ad vos, & alibi: Modicum et non videbitu me; et
iterum modicum, et videbitu me. (Joan. 16.)

E paulo inferius: Quaris igitur, cum ita sint om-
nia investigabiles via ejus, unde adesse norim. Virum
& officia est, moxque ut mors venit, expergesci dor-
mit antem animam meam: movit, & molivit, vulne-
ravit cor meum, quoniam durum lapidatum erat, &
male sanum; caput quoque evellere & destruere, adsi-
care & plantare, rigare arida, tenebrosa illuminare,
clausare serare, frigida inflammare, nec non & mit-
tere prava in directa, & aspera in vias planas, ita ut
benediceret anima mea Domino, & omnia que intra
me sunt nomini sancto ejus. Hac Bernardus. Ex qui-
bus facile est intelligere effectus orationis super-
naturalis, omnes quidem dimanantes ab ista mo-
tione Spiritus sancti, quam hic S. Bernardus vo-
cat visitationem sponsi.

T

Non

Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

Non minus eruditè explicat S. Augustinus quasdam alias proprietates & effectus, quos in nobis producit Dominus suo ad animas nostras dectens. *Quis mihi dabit* (inquit lib. 1. Confess. cap. 5.) *acquiescere in te? Quis mihi dabit ut venias in cor meum?* & inepties illud, ut obliviscaris mala mea, & unum bonum meum amplectarte? Et lib. 8. cap. 4. clamat: *Age Domine, & fac, excede, & revoca nos, accende & cape, flagra, dulcesce, jam amemus, & curramus.* Ac denique lib. 10. cap. 27. licet: *Corucaisti, splenduisti, & fugasti cœcitem meam;* *fragasti, & duxisti spiritum, & anhelo tibi, gustavi, & ejus, & sitio, & terro, & me, & exarasti pacem tuam.*

Sanctus demus Gregorius Homil. 14. in Ezechielē, loquens de effectibus contemplationis, que est præcipua pars hujus Orationis, licet: *Cōtemplativa vita, amabilis valde dulcedo est, qua super semetipsum animam rapit, cœlestia aperit;* *terrena autem debere esse contemptus ostendit, & spiritalia mentis oculū pacificat, corporalia abscondit.*

Tres sunt præcipui divinae orationis effectus. Primus est, Mirabilis splendor lucis intellecū divinitus illustrans. Hunc quidem lucis splendorem operatur quatuor illa Spiritus sancti præcipua dona, que in electum exornant. Primum & pulcherrimum est Sapiens donum, ut eo prædicti, lapidam resū sublimum cognitionem asequamur. Præterea donum Scientiæ, pro rebus inferioris ordinis discernendis. Donum Intellectus, ut oculis plusquam lynxes divina myteria, ac eorum convenientiam pulchritudinemque intueri ac contemplari possimus. Donum denuo Consilii, quo inter varia rerum difficultates, animiq; perplexitates, ea quae nobis agenda sunt eligere ac discernerem valemus. Hæc autem plena & mirabilis lux, præcipua est Spiritus sancti effectus: in hunc enim finem missus est a Patre, ut nobis & veram lucem & doctrinam salutarem suo splendore & illuminatione edoceret. Hoc enim est quod olim per Iesuam Prophētam cap. 58. animabus iustis Dominus promiserat. *Eripimelis, inquit, Dominus splendoribus animam tuam,* & eris quasi horus irriguus, & sicut fons aquarum, cuius non deficiunt aquæ.

Omnes iti divini radii à grata splendore procedentes, unctio in Scriptura merito vocantur. Quare quemadmodum oleum inter omnes liquores apertissimum est ad conservandum lumen, & ad curanda vulnera; ita divina hæc unctio, & nostra voluntatis medetur plagi, & tenebras intellectus nostri illuminat. Ilud est oleum, istud preuiosissimum omni balsamo præstantius, de quo dicit Propheta Regius Psalm. 2. *Impinguasti in oleo caput meum.* Ceterum est cum hic locutum non de capite, nec de oleo materiali, sed de capite si iuncturali, parte scilicet animæ nostræ superiori, in qua est noster intellectus; & de oleo spirituali, quod est lumen Spiritus sancti, quo conseruat lampas nostra ne extinguatur.

Hi autem splendores, quibus DEUS implet animas justorum, sunt profunda & sublimes rerum salutarium cogitationes, quibus ab eo misericordie instruntur, quam infinita si DEI bonitas ac pulchritudo, quam abominanda peccati turpitudo, quanta sit in mundo vanitas, qualis sit hujus vite brevitas ac incertitudo; ac denique multiplex errorum, in quibus mortales versantur ferè omnes, numerus.

Per hanc cognitionem, sive divinum splendo-

rem, ut ait Iesuā Propheta cap. 33. facit eos (id est, iustorum defæctas mentes) in excelsis habitate, & exinde Regem in decoro suo vident oculorum, clementes terram de longe. Per hanc lucem res divinas, eo modo quo sunt, ut pote libi proprie quas contemplantur; res vero ieiennæ videntur ipsi exiguae, quia ultra carum parvum atem procul & de longe illas inveniuntur. Per hanc clarissimè intelligunt, quā ultra carum parvum atem procul dare potest mundus, respectu ecclorū, quæ preparavī: DEUS diligentibus se: ac proinde nūcum nō est, si hujus beneficio nec in prospeçtis nūcum efficiantur, nec in adversis nūcum deprimentur. Illatamen lucis ac sapientiae illustratio nequit ita esse continua, quin irruentibus quandoque turbulis offuscetur. In manib; enim abscindit lucem Dominus quando vult, & præcipit et rursus ut adventat. Job cap. 36. Nec etiam equaliter omnibus affectat, manūs quidem in principio, quām in fine; nam quā magis depauit anima, eō etiam magis illustrata tolerat, iusta illud Sapientis. Proveb. 4. *In foro autem semita, quæ si lux splendens, procedit & crescit usque ad perfectum item.* Cretitū iaque temper, donec aquile dies illa perfecta, atque felicitate beatitudinis ac beatæ æternitatis, in qua videbimus ipsum DEUM facie ad faciem sicuti est. Ita lux non tantum illustrat intellectum, sed & voluntatem suo fulgor intridat, idemque Spiritus, qui in intellectu est lux, in voluntate est amor & delictio, quæ modo quodam mirabiliter accendi & exhibiti cor da coram, quos sic visitat.

Secundus autem post hanc lucem effectus est, Alter. Amor & fervens quoddam desiderium confortans mandi se in omnibus divinae voluntati. De q; o; efficiat quām multa dicenda forent, suffici tamē efficiat pro nunc afferre ea quae habeat. S. Bernardus ser. 57. venti in Cant. ubi explicans amoris effectus, scilicet amorem, per iones, quas in nobis prodidit Spiritus Iesus, hujus infra: *Orationis auctor & magister, sic scribit: Si vero non solum compungitur in sermone illo, sed & converteris ratus ad Dominum, iuras & statuens custodire iudicia iustitiae eius;* etiam adest ipsum iam novem, praesertim si te inseparabile sentia amore eius. Etenim utrumque de illo legu, & ignes videlicet ante ipsum præcedere, & ipsum molamnam ignem esse. Moyses siquidem de illo dicit, quia DEUS ignis consumens est. Differunt autem, quod uero præmititur ignis ardore, habet, sed non amorem; & quenam, sed non excoquens; movens, ne promovens; tantum ad excitandum præmititur, & præparandum, stimulat ad commandendum quid ex teſi qui dicitur sapiat postmodum quid ex DEO mox erit. At vero ignis qui DEUS est, consumit quidem, sed non efficit ardor suavitatem, desolatur felicitatem: efficit arbo desolatoriu, sed quicquid in vita exercet utrum ignis, ut in anima vicem exhibeat unicuius. Ergo in virtute quæ immutari, & in amore quo inflammatari. Dominum presentem intelligi, nam dextera a Dominis facit virtutem. Non autem sit hac mutatio dextera. Excellet in fervore Spiritus, & in charitate nostra sita, ita ut dicat, qui hujusmodi est: *Concaluit cor meum intrane, & in meditatione mea exardest ignis.* Hac uero S. Bernardus.

Tertius effectus est Gaudium spirituale, seu Tertia consolationis divina, suavitatis abundantia: de his quo multa possent à nobis aduci, quæ inferius consuefuit locis inseruntur. Intetim tamen de hac laude, fed uite sub olei nomine D. Cyprianum differentiem Cardin. operib. Christi, tit. de unitio, laudis

et divisi- etrismati, audiamus. Ex his unctiōnīs, inquit, be-
tas con- neficia, & Sapientia nobis & Intellectus divinitus da-
tātis ab- tur. Confutatio & Fortitudo colitus illabitur, Scien-
undan- tia, & Pietas, & Timor inspiratoribus sapientis in-
fundiatur. Hoc oleo undicūm spiritu alibit nequitū
collectamur, nec factoribus spiritu imbut possimur,
qui hanc spirituali odore fragramus. Hoc oleum
a creditorum usū sub Eliseo Propheta mulierem
pauperculam liberavit. Hoc Elise tempore Sarepta-
non parvit, nec lecyrum trina effusione defecit. Hoc
oleo Iacob lapidem, quem supposuerat capiri, unxit,
& familiaris mandato eruditus inter sacramenta a-
scensionis & descentionis, & discursus Angelicos,
innixum scelē sublimi videntes DEV.M., quid virtutis
haec habet? unicō intellexit. Moyses hoc taber-
naculum & sacra vasa perunxit, & super caput Aar-
on tanta abundantia fudit, ut usque in barbam ejus
descenderet, & super oram vestimentū manaret. Sa-
muel quoque ad Reges initiantos sine oleo non acce-
dit. Hec ille.

Fidelis bona ātem quamplurima hæc divina suavi as-
pice ferit, quæ latenter D. Bonaventura Proces-
divinis s. Relig. exposuit, dicent: PRIMO enim memoriam
hujus sanitatis cogitationibus imbut, & in recordatione DEI
stabilitatem impertit, omnem evagationem excludit,
corporales imaginationes expedit, perficitam oblivio-
nem rerum mundanarum innuit, & quæsi unum
spiritum nos cum DEO facit. SECUNDO intellectum
ad intelligentiam DEI, & eorum, que ipsius sunt, & ad
eum consequendum conferunt luce perfundit: DEI
beneplacitum illi patefacit, inter virtutes ac vita di-
scernere docet, vias virtutum, & remedias vistorum
ad propriam meditancū utilitatem detegit, admiratio-
nem sapientia, bonitatis, & potentia DEI, & diuinarum
perfectionum in divino operiū eluculentum infert, &
circum quæcumque rem, quam recognitet, lucidissima
cognitione replet. TERTIO, voluntatem sanctam & de-
votionem erga DEV.M. & multiplices affectionibus per-
fici fiduciam erigit, charitatem adauget, desiderium
DEO in omnibus placans & bonam voluntatem in-
gerit, mentis alacritatem tribuit, spe remissionis pec-
catorum & asequenda salutis exilariat, amore erga
Christi Humanitatem & compassionem dolorum ipsius
enrolit, desiderio regni celustu, confidētā exauditi-
onis, & affectu divina familiaritatis dicit, & ad amorem
proximorum, odinum vitorum studium virtutum,
& curam bonarum actionum inflammat. QUARTO,
corpus ipsum componit, ab impuris motibus eripit, ad
serviendū spiritus promptius reddit, quod spiritu ob-
ediat in omnibus bonis, & non recalcarat, nec si exerce-
atur obmurmurat. Facile sustinet si ad laborem in-
sigetur, ne torpeat, si castigetur, ne insolentiet, si parce-
sustentetur, ne lasciviat. TANDEM hæc suavitatis dat
homini consolationem in bonis operibus, tunc laboris
de se, & in consideratione divinorum, & in reliquo
exercitationibus spiritu alibit, ita ut ista illi satisfac-
tiant, & in illis ipse quietem & animi serenitatem, in
aliò vero quibuscumque rebus ab spiritu alienis, quæsi
tribulos & spiritus inveniat. Hec ille.

Recen- Hujus demum suavitatis beneficio virtutes
tentur a- augmentur, opera nostra perficiuntur, & cum dele-
li non- catione à nobis sunt, & tota anima mirabilis la-
nulli ejus titia & exultatione replevit. Hec autem delecta-
fructus. tio non semper est perceptibilis, quia non semper
est sensibilis; sed est verum spiritualeque gaudium,
sæpius voluntatis, quo in rebus spiritualibus
arque in bonis operibus, ut in proprio centro re-
quietit.

Præterea, gustus iste, sive gaudium spirituale,
est quidem spiritus sancti fructus; fructus enim
Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

Spiritus, ut ait Paulus ad Galat. 5, est caritas, ga-
dinium, pax, &c. ita ut ratione ipsius vocetur Para-
clitus, id est, consolator; et enim proprium Spiritus
sancti officium, consolati animas, & varia illis di-
vinatum rerum delectatione preparare, quorum
suavitate alleget, sine difficultate reliquias rerum
temporalium delectationes factae dire possint.
Nam, ut Bernardus ait, per orationem bibit anima
de illo vino quo lætitia cordi hominis, & ta-
luer illud eam inebriat, quod terum omnium ob-
liviscitur. Hoc autem vinum consolacionis, quod
in reliqua spiritualia animæ membra inficit, quo
fides & laboratur, spes confortatur, caritas inflam-
matur, aliae virtutes augentur, nihil est aliud,
quam devotione supernaturali, quam sacra Scri-
pitura unctionem vocat, per quam Spiritus tan-
tus adimita suavissimi liquoris diffundit se in
omnes animæ potentias, ac illas undeque pe-
netratur & attingit, caufando in illis novam facil-
tatem ac promptitudinem circa res DEI servito
destinatas.

Hæc magna devotionis gratia quandoque ad
tempus communicatur animab. suis, & ad tempus
sancti cogitationibus imbut, & in recordatione DEI
stabilitatem impertit, omnem evagationem excludit,
corporales imaginationes expedit, perficitam oblivio-
nem rerum mundanarum innuit, & quæsi unum
spiritum nos cum DEO facit. SECUNDO intellectum
ad intelligentiam DEI, & eorum, que ipsius sunt, & ad
eum consequendum conferunt luce perfundit: DEI
beneplacitum illi patefacit, inter virtutes ac vita di-
scernere docet, vias virtutum, & remedias vistorum
ad propriam meditancū utilitatem detegit, admiratio-
nem sapientia, bonitatis, & potentia DEI, & diuinarum
perfectionum in divino operiū eluculentum infert, &
circum quæcumque rem, quam recognitet, lucidissima
cognitione replet. TERTIO, voluntatem sanctam & de-
votionem erga DEV.M. & multiplices affectionibus per-
fici fiduciam erigit, charitatem adauget, desiderium
DEO in omnibus placans & bonam voluntatem in-
gerit, mentis alacritatem tribuit, spe remissionis pec-
catorum & asequenda salutis exilariat, amore erga
Christi Humanitatem & compassionem dolorum ipsius
enrolit, desiderio regni celustu, confidētā exauditi-
onis, & affectu divina familiaritatis dicit, & ad amorem
proximorum, odinum vitorum studium virtutum,
& curam bonarum actionum inflammat. QUARTO,
corpus ipsum componit, ab impuris motibus eripit, ad
serviendū spiritus promptius reddit, quod spiritu ob-
ediat in omnibus bonis, & non recalcarat, nec si exerce-
atur obmurmurat. Facile sustinet si ad laborem in-
sigetur, ne torpeat, si castigetur, ne insolentiet, si parce-
sustentetur, ne lasciviat. TANDEM hæc suavitatis dat
homini consolationem in bonis operibus, tunc laboris
de se, & in consideratione divinorum, & in reliquo
exercitationibus spiritu alibit, ita ut ista illi satisfac-
tiant, & in illis ipse quietem & animi serenitatem, in
aliò vero quibuscumque rebus ab spiritu alienis, quæsi
tribulos & spiritus inveniat. Hec ille.

Numquam dicendi finis esset, si particulares
hujus Orationis effectus sigillatum recentere vel-
lemus: esset enim idem, ac velle declarare omne
id, quod causa Spiritus sanctus in animabus no-
stris suo ad illas delicensu. Et sic pro ultimo illius
effectu addamus quamdam hominis interioris
renovationem, insignem in omnibus virtutibus
progreßum, omnimodam passionum mortificationem,
ac denique totius animæ justificationem.
Omnes hoc effectus, & alios quos in nobis pro-
ducit DEUS sua visitatione, breviter & eruditè
expressit venerabilis Richardus in Cant. cap.
5. his verbis: Sponsus presente innovatur anima,
& quasi ei adberens sentit interni gustus dulcedinem,
intelligentiam spiritualem, fidei illuminatorem, pœ-
nitentiam, charitatis incentivum, compassionis af-
fectionem, justitiam zelum, delationem virtutum; ha-
bet in oratione cum DEO familiare colloquium, au-
diens sentiens, plurimaque exaudiens, facie adfa-

-T 2- ciens

ciem cum DEO loquens, & audiens quid loqueatur in ea Dominis DEI S. in oratione DEVM cogens, & interdum conveniens. Hac gratia illustrata, incipit tenebris cordis sui videre, seipsum cognoscere, discerne-re quiditer se virtus sub specie virtutum occultent, vel se illis occulte facient. Oritur enim in mente nova dies post noctem ignorantie, & fit diluculum quo surgit ad offerendum holocaustum contritionis pro singulis virtutibus, ne fortassis fuerint imperfecta. Hucusque Richardus, qui paucis verbis attigit praeceps & magis substantiales Orationis supernaturalis effectus.

Hi sunt effectus Orationis supernaturalis à Spiritu sancto animabus justorum infusi, ex quibus facile cognosci potest praesentia Spiritus sancti, & quales ac quenam sint illius operationes. Est enim proprium illius officium (ut ex dictis patet) accendere animam, omnem ab illa pristinæ tepiditatis languorem excutere, illam movere, cordis illius duriorum emollire, & amoris divini jaculo vulnerare, passionum ac pravorum habituum radices eradicare, novos virtutum surculos illo loco inferere, abundansimum devotionis rorem secum afferre, quo dilatatur & mitifice recreatur anima. Ad illius praesentiam dispergit omnia aridatum nubila. Lux est in tenebris, scrutatur abscondita cordis: accedit quod est frigidum, inficit quod est rigidum, & animam omnesque illius potentias totaliter ad DEUM Creatorem suum convertit. Quando ergo hos aut similes effectus experitur anima in seipso, praecepit tamen, si (ut ait S. Bernardus Serm. 57. in Cant.) jam enundata ac serenata conscientia sequatur subira quedam ac insolita latitudo mentis, & insuffio luminis illuminantis intellectum, vel ad scientiam Scripturarum, vel ad mysteriorum novitiam tunc possumus credere, in nobis operari Spiritum sanctum hos mirabiles orationis supernaturali effectus: qui quidem, quanto alter & sublimior est Spiritus sancti motu, tanto ubertiores sunt & altiores lucis amoris & ineffabilis suavitatis divini influxus, ut inferius lib. 4. p. 2. Divina & fructuosa unionis, cap. 10. §. 3. & 5. ostendemus.

CAPUT X.

De mediis pervenientiis ad Orationis divinitus infusa gratiam.

ORATIO infusa & supernaturalis donum quidem DEI est, & peculiaris gratia, que nec industria nostra, neque labore comparari facilè potest. Quare nemo ad hujusmodi orationis genus ascendere potest, nisi prius ab ipso DEO vocetur & inviteretur, sicut Cant. 2. invitatur sponsa ab ipso dicente: *Surge amica mea, & sponsa mea, columba mea in foraminibus petre. Quibus aperiè verbi significatur, solius DEI esse inspirare, & orationis alias conferre ei, qui sit ingressurus in vivam petram, Christum videlicet Dominum, ejusque mysteria contemplatur.*

Sed licet non omnes vocentur ad hanc Orationis gratiam obtinendam, neque omnibus concedatur simile donum; omnibus tamen non locum desiderare, sed etiam ad ejus affectionem conari licet: sunt enim omnes hujus doni cœlestis omnino capaces. Quinimò Pater cœlestis ad hanc Orationis gratiam etiam invitat per Ier. 14. cap.

76. clamans: *Omnes strenui venite ad aquas. Quidcon- bus verbis omnes ferè invitantur, non ut uno loco dico, & tu ad fontem aquarum viventium pervenire ad illum queant, imò potius ut gradatim sensimque nostro omni labore & exercitatione perveniamur. Oportet invitas in primis est magna longanimitate, magna & tua, constanter perseverantia ad forces divine Sepe ante pulsare, quoisque ad sublimi hoc Orationis genere ascendamus.*

Sunt autem praeceps media, que ad hanc gratiam prometendam juvare possunt. Primum est, q. 10. de Fervens desiderium. Optimi est, q. 10. de Sapiens c. 7. & ille datum est mihi sensus intelligentiae, & invicari, & remuniri in me spiritus sapientia. Vbi breviter dux media, tenui, quibus anima redditum capax ad recipiendum hoc ponit. Orationis donum, proponit. Alterum est desiderium, de quo optimè David Psal. 9. Desiderium ejusdem pauperum exaudiens Dominus. Est enim conjectura deinceps non modica, ut superius cap. De indicis exaudientur. Cognitum scripsimus, quod DEUS velit hoc particulae ita. Quidon nobis conferre, quando desiderii vehe ratiocinem nobis suggester illud querens. Alterum meum desiderium est Oratione. Invocavi, inquit, & veni in me spiritus sapientie. Per invocationem, intellige orationem quidem in tota sua latitudine, quatenus lectionem, omnes meditationem, assiduum simplicis abegationem suscipio comprehendit. Quare recte Bernardus in Scala res, claustrali scriptus, rara aut etiam prodigiosa est contemplationem, que rediretur ad donum Orationis. Quam orationis exercita non procedit. Idem Serm. 3. de Circumcisione, loquens de his exercitiis, que sub nomine Orationis comprehenduntur, statim addit: *Cum in his scieris duci exercitatus, roga dari tibi devotionis lumen, dicem seruimus, & fabri amentum, in quo tanquam emerita miles in laboribus universis viris absque labore, dilatato nimis corde currere viam mandatorum DEI: ut quod prius cum amaritudine & coactione tu spiritu faciebas, de cetero iam cum summa dilectione peragis & delectatione.* Hanc nisi fallor, gratiam prebeat qui ait: *Remitte mihi ut refrigerer. As si dicat: Quoniam in labore & dolore isto crucior, & morte auctoritate diei remitte mihi ut refrigerer. Et ratus alio in loco idem Bernardus de hac gratia Orationis loquitur, ita scribit: Nec tamen vel in transita preberit se omni anima, nisi illi datur axat, quam ingens derit, & desiderium vehemens, & prædictus affectus ipsius probat.*

Richardus de Preparatione ad contemplationem Medi cap. 79. ad tria postissimum media reducit caue que Richardus juvare possunt ad gratiam hanc comprandam; dicit nempe, studium operis, studium meditationis, studium orationis; quibus inquit, pulchram promoveremus, & quandoque perducimus ad perfectum cognitionem. Et infra: *Absque dubio, sine ingenti exercitio, sine frequenti studio, sine ardenti desiderio ad perfectam scientie altitudinem mens non sublevatur. Hec ille.*

Cassianus vero Collat. 14. cap. 2. & 3. illud postissimum prærequisit, nempe, ut ingenti studio in duali vita nos exerceamus, cuius vita activa perfectione in duabus, nempe in expugnatione virtutum, & virtutum acquisitione, consistit.

Juvat demum non parum, continuo sapere a se. Moltis rationibus, seu a cibis anagogicis, qui cordis puritatem munditiam & puritatem, mentem preparante & accendente, ut breviter annotavit Carthusianus de Fonte lucis, in fin. Deinde, ait, ab exteriori ad Deum abstrahat mentem suam, & eam recolligat, eam & sua dispersiones & evagationes abiciendo, siue rex, siue

Open
T
O

Omnes
hujus O.
rationis
capaces
sunt, licet
non om.
nibus